

Uw mening over gaswinning uit het Groningen-gasveld

Onderzoeksresultaten fase 1, 2, en 3

Elisabeth Hoekstra
 Goda Perlaviciute
 Linda Steg

onderzoekgaswinning@rug.nl
www.onderzoekgaswinning.nl

Introductie

De Rijksuniversiteit Groningen (RUG) heeft onafhankelijk onderzoek gedaan naar de mening van inwoners van de provincie Groningen over onder meer gaswinning uit het Groningen-gasveld en de gevolgen hiervan, en veranderingen in opvattingen hierover in de tijd. Dit onderzoek vond plaats in opdracht van NAM.

Het onderzoek bestond uit drie fasen verdeeld over een jaar (november 2013 – december 2014). Dit document bevat informatie over de methode en uitkomsten van deze drie fasen. De uitkomsten worden gedeeld met de deelnemers, beleidsmakers, de Dialoogtafel Groningen en NAM. Een kortere samenvatting van deze resultaten wordt ook naar buiten gebracht middels een persbericht.

Methode

Procedure

De eerste fase van het onderzoek startte in november 2013, de tweede fase in juni 2014, en de derde fase in november 2014. Getrainde onderzoekmedewerkers van de RUG hebben in verschillende gemeenten in de provincie Groningen willekeurig huis-aan-huis inwoners benaderd voor het invullen van een vragenlijst, zodat deelnemers een goede afspiegeling vormen van de bevolking van de provincie Groningen. In de tweede en derde fase is een deel van de inwoners die eerder hebben deelgenomen opnieuw benaderd om een vragenlijst in te vullen; op deze manier konden we de meningen volgen door de tijd heen. Voorafgaande aan iedere fase van het onderzoek werden (potentiële) deelnemers via de lokale pers op de hoogte gebracht van de start van (een volgende fase van) het onderzoek. Ook ontvingen deelnemers na de eerste en tweede fase een samenvatting van de uitkomsten van de betreffende fase van het onderzoek.

De vragenlijst is verspreid in drie gebieden binnen de provincie Groningen. De gebieden verschillen in de mate waarin inwoners ervaring hebben met aardbevingen als gevolg van gaswinning uit het Groningen-gasveld. Hierbij is gekeken naar de magnitude en intensiteit van de aardbevingen, en de frequentie en recentheid van de aardbevingen. Op basis van deze criteria zijn drie regio's gedefinieerd: het kerngebied dat het meest is blootgesteld aan de aardbevingen (de gemeente Loppersum), een gebied dat in iets mindere mate is blootgesteld aan aardbevingen (de gemeenten Bedum, Appingedam, en Slochteren) en een gebied dat nauwelijks is blootgesteld aan aardbevingen (de gemeenten Zuidhorn, Groningen, en Delfzijl). Op deze manier kunnen we de meningen van mensen die veel of nauwelijks te maken hebben gehad met aardbevingen vergelijken.

Wanneer mensen aangaven interesse te hebben in deelname kregen zij een vragenlijst uitgereikt die op een afgesproken moment weer werd opgehaald door een medewerker van de RUG. Deelnemers konden in alle rust de vragenlijst invullen. Het invullen van de vragenlijst kostte ongeveer 30 minuten. Alle deelnemers kregen een flyer met daarop informatie over het onderzoek en contactgegevens van zowel RUG als NAM. Ook kregen zij als dank voor hun medewerking een waardebon van 10 euro die zij konden besteden bij een plaatselijke bakker.

Deelnemers

In de eerste onderzoeksfase hebben 390 inwoners de vragenlijst ingevuld, met een gemiddelde leeftijd van 52 jaar. In de tweede fase hebben 429 inwoners deelgenomen, waarvan 226 vervolgende deelnemers en 203 nieuwe deelnemers, met een gemiddelde leeftijd van 53 jaar. In de derde fase hebben 413 inwoners de vragenlijst ingevuld, waarvan 312 vervolgende deelnemers en 101 nieuwe deelnemers, met een gemiddelde leeftijd van 55 jaar.

Onderzoekresultaten

Hieronder beschrijven we de belangrijkste resultaten uit fase 1, 2 en 3 van het onderzoek.

Gaswinning

Deelnemers zijn over het algemeen van mening dat de gaswinning uit het Groningen-gasveld enigszins moet verminderen; deze oordelen worden iets sterker door de tijd. Deelnemers vinden gaswinning uit het Groningen-gasveld redelijk acceptabel, alhoewel deze acceptatie door de tijd heen afneemt. Over het algemeen zijn inwoners in het kerngebied iets sterker van mening dat de gaswinning zou moeten afnemen, vergeleken met de andere twee regio's.

Men oordeelt over het algemeen redelijk positief over de nationale gevolgen van de gaswinning uit het Groningen-gasveld, bijvoorbeeld gevolgen voor de Nederlandse economie. Men is echter kritisch over de lokale gevolgen van de gaswinning, bijvoorbeeld gevolgen voor de lokale economie en het beeld dat bestaat van de provincie Groningen en de eigen gemeente.

Aardbevingen

Uit het onderzoek blijkt dat deelnemers bezorgd zijn en blijven over de aardbevingen als gevolg van gaswinning uit het Groningen-gasveld. Over het algemeen vinden deelnemers alle negatieve gevolgen van aardbevingen (enigszins) belangrijk. Dit zijn de gevolgen die de aardbevingen hebben voor verschillende aspecten van mensen hun eigen leven, het leven van andere inwoners van de provincie Groningen, en de provincie Groningen zelf. Deelnemers denken dat sommige negatieve gevolgen van de aardbevingen waarschijnlijker zijn voor inwoners van de provincie Groningen in het algemeen dan voor henzelf; dit geldt vooral voor materiële schade, stress, en vermindering van woonplezier.

Vertrouwen

Uit het onderzoek blijkt dat deelnemers kritisch zijn ten opzichte van NAM. Over het algemeen oordelen deelnemers negatief over de openheid en eerlijkheid van NAM. Ook vindt men dat NAM zich in het verleden niet zorgvuldig aan wetten en regels heeft gehouden. Verder blijkt dat men niet positief oordeelt over de competenties van NAM. Deze oordelen worden door de tijd heen negatiever. Over het algemeen oordelen inwoners die in het kerngebied wonen iets kritischer over NAM vergeleken met deelnemers in de omliggende gebieden.

Als het gaat om aardbevingen als gevolg van gaswinning uit het Groningen-gasveld hebben deelnemers het meeste vertrouwen in de gemeente en vindt men dat de gemeente zich in het verleden het beste aan afspraken heeft gehouden. Deze oordelen zijn iets minder positief voor de provincie Groningen en de Dialoogtafel Groningen, terwijl deze oordelen vrij negatief zijn voor de Rijksoverheid en NAM. Men oordeelt over het algemeen niet positief, maar ook niet negatief

over de deskundigheid van deze partijen wanneer het gaat om de aardbevingen. Voor de Rijksoverheid is dit oordeel echter vrij negatief. Deelnemers in het kerngebied hebben meer vertrouwen in de gemeente dan deelnemers in de andere twee regio's. Over het algemeen is in de latere meting(en) het vertrouwen in de gemeente gestegen, terwijl het vertrouwen in de Rijksoverheid is gedaald ten opzichte van de eerste meting.

Over het algemeen zijn deelnemers van mening dat verschillende partijen (inwoners, belangengroeperingen, gemeente, provincie, Rijksoverheid, Dialoogtafel Groningen, NAM) invloed zouden moeten hebben op het beleid rondom aardbevingen. Deelnemers vinden dat van de beoordeelde partijen de Rijksoverheid en NAM de minste invloed zouden moeten hebben op het beleid rondom aardbevingen; dit geldt vooral voor mensen in het kerngebied.

Maatregelen

Uit de meest recente onderzoeksfase blijkt dat deelnemers geen uitgesproken positief of negatief oordeel hebben over de manier waarop NAM met schademeldingen omgaat. Wel zijn deelnemers in het gebied dat het *minst* is blootgesteld aan aardbevingen (nl. de gemeenten Zuidhorn, Groningen, en Delfzijl) iets kritischer over de manier waarop NAM omgaat met schademeldingen dan de andere twee regio's. Deelnemers zijn van mening dat vooral het Centrum voor Veilig Wonen de schademeldingen zou moeten afhandelen, en in mindere mate de gemeente, de provincie, de Rijksoverheid, en NAM. Mensen in het kerngebied zijn sterker van mening dat NAM schademeldingen *niet* zou moeten afhandelen vergeleken met deelnemers in de andere twee regio's.

In de meest recente onderzoeksfase bleek dat deelnemers een aantal maatregelen rondom gaswinning en aardbevingen erg noodzakelijk vindt, zoals het vergoeden van schade, compensatie van waardedaling van woningen en gebouwen, het bouwkundig versterken van woningen, het versterken van dijken en wegen, het stimuleren van de lokale economie en werkgelegenheid, en het verbeteren van de transparantie van informatie en activiteiten rondom gaswinning en aardbevingen. Deelnemers zijn echter niet erg positief over de wijze waarop deze maatregelen worden uitgevoerd.

Als er subsidies worden gegeven aan inwoners van de provincie Groningen om de waarde van hun woningen te verhogen, vinden deelnemers dat de subsidies vooral zouden moeten worden gegeven aan inwoners van de provincie Groningen die de meeste risico's en consequenties van aardbevingen ondervinden.

We willen alle deelnemers nogmaals hartelijk danken voor hun bereidheid om aan ons onderzoek mee te werken!